

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **B. D. K.**
st. příslušnost Etiopská federativní demokratická republika

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 18. 12. 2018 č. j. OAM-65/ZA-ZA11-ZA08-R2-2017, o
udělení mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2018, č. j. OAM-65/ZA-ZA11-ZA08-R2-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z uvěznění z důvodu obdržení předvolání k výslechu a účasti na demonstraci v zahraničí. Toto rozhodnutí žalovaný vydal po opětovném posouzení žádosti žalobce poté, kdy jeho původní rozhodnutí ze dne 2. 11. 2017 č. j. OAM-65/ZA-ZA11-ZA08-2017, jímž žalobci nebyla mezinárodní ochrana udělena, bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 2. 2018 č. j. 61 Az 24/2017-37. Žalovaný po doplnění dokazování opětovným pohovorem s žalobcem a se zřetelem k opatřeným zprávám o zemi původu žalobce dospěl k závěru, že žalobcovo členství ve straně UDJ (Unity for Democracy and Justice Party) a jeho účast na nepovolené demonstraci týkající se řidičů taxi služby není možno hodnotit jako pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, a proto mu azyl podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu neudělil. V případě žalobce neshledal žalovaný důvod pro udělení azylu ani podle ust. § 12 písm. b) téhož zákona, pod jehož důvody není možno zahrnout etnický původ žalobce, jeho účast na nepovolené demonstraci v zemi původu a jeho účast na demonstraci v Belgii. Tímto důvodem ani nemůže být obava žalobce z bratra jeho manželky, původně muslimky, která kvůli němu konvertovala ke křesťanství, neboť žalobce v případě takového ohrožení má prokazatelně možnost obrátit se o pomoc na etiopské státní orgány. Žalovaný také neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13 a § 14 zákona o azylu ani důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, kterou rozhodnutí žalovaného „napadl v celém rozsahu výroku“. Žalovaný podle něj porušil zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů v ustanoveních § 3, § 2 odst. 4 a § 50 odst. 3 a 4. Žalobce má za to, že splnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť je prokazatelně členem opoziční strany UDJ, které pomáhal s šířením propagačních materiálů. Účastnil se demonstrace taxikářů, byl jeden z organizátorů této demonstrace a posléze byl zatčen a zadržován v zatýkáčím středisku, kde byl podroben výslechům a bití. Byl obviněn za zneužití taxikářské licence a organizace protivládních akcí. Dále žalovaný porušil ust. § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu do země původu se žalobce obává zatčení, případně fyzické likvidace kvůli své opoziční činnosti. K tomu poznamenal, že proklamované personální změny ve vládním aparátu nemusí nutně znamenat změnu politického režimu a kultury.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 30. 1. 2017 uvedl jako důvod této žádosti, že byl

vězněn a nyní je ještě vyhlášen výjimečný stav, jehož účelem je zatýkat a utlumit opozici. Vězení je běžný jev a nyní mu hrozí až 18 let nebo i smrt. Z vězení se dostal tak, že se za něj někdo zaručil. Vláda zatýká všechny podezřelé a za povstání viní opozici. K podání žádosti má i druhý důvod spočívající v tom, že jeho žena je muslimka a konvertovala ke křesťanství. Její rodiče a zejména bratr jsou rozzlobeni a hledají jej. Hlavní důvod je pro žalobce politický. Téhož dne byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru žalobce uvedl, že má dopis od státní bezpečnosti, v němž mu bylo sděleno, že buďto půjde do vězení anebo zaplatí převaděči, který jej ze země dostane. Převaděče dělal samotný státní orgán. Ústně mu bylo řečeno, že pokud půjde k výslechu, zůstane ve vězení až 18 let. Řekli mu to neznámí lidé ze státní bezpečnosti. Předvolání žalobce obdržel k výslechu poslední týden v září či na začátku října a zemi původu opustil 25.10.2017. Na letišti jej varovali, aby stál stranou, převaděč šel dovnitř a vše zařídil. Poté jej zavolał, aby šel za ním a mohl vejít na letiště a nastoupit. O vízum se rovněž postaral převaděč. Žalobce mu zaplatil 230.000 Birr, k čemuž dodal, že je podnikatel a peněz a práce měl dost. Dělal průvodce v Addis Abebě, kde mu cestovní kanceláře nabízely klienty a měl i kiosek na prodej suvenýrů. Do doby odjezdu ze země se skrýval u bratra, neboť mu bylo řečeno, že nesmí na veřejnost a že nesmí vycházet z domu. K tomu uvedl, že je trochu podivné, a že mu naposledy říkali, ať vypne telefon a brali si telefon jeho bratra, přes kterého mu předali informaci o vyřízení víza. Ke svému zatčení uvedl, že demonstrovali jako taxikáři v Addis Abebě v roce 2008 (podle evropského kalendáře šlo o březen 2016). Důvodem byla nespokojenost taxikářů se službami vlády, která vyhlásila zákon omezující jejich práci a na základě tohoto zákona byly pokuty taxikářům i zabavení řidičských průkazů, což vedlo k jejich ekonomické krizi. Po této demonstraci byl žalobce týden zadržen, což spojuje i s tím, že v roce 2005 během voleb se zapojili tak, že podporovali klaksony opozici a jeho poznávací značku měli v databázi. Tehdy jej obvinili, že taxík je na něco jiného než propagaci a nyní při zatčení jej obvinili, že je jeden z organizátorů demonstrace. Žalobce přitom organizátorem této demonstrace byl, protože hodně taxikářů trpělo, když přišli o řidičské průkazy nebo byli omezováni. Byl propuštěn na kauci 10.000 Birr s tím, že jej budou sledovat, jak se chová a v případě jeho zatčení tyto peníze vrátí rodině. K podmínkám ve vězení se žalobce vyjádřil, že jsou nevhodné jak zdravotně, tak i fyzicky, v noci tam byla tma a zima, nechávali je i nahé a tekla studená voda. Šikanovali je různě. Žalobce sám je křesťan a tato víra mu nedovoluje být nahý, uplatnili v jeho případě i bití jako metodu výslechu. K dotazu, zda jeho zatčení mělo něco společného s jeho členstvím v politické straně UDJ, odpověděl, že ano a hodně, neboť během voleb pomáhal vozit letáky. Tuto činnost sledovali a jednou mu rozbili sklo u auta. Ptal se proč a jeden z federální policie mu vyrazil zub. K dalším dotazům upřesnil, že tomu tak nebylo v roce 2005, nýbrž prezidentské volby se konaly v roce 2007. Zatčen byl kvůli demonstraci s taxikáři v březnu 2008, tj. podle evropského kalendáře v březnu 2016. Poté, co byl propuštěn, normálně vykonával práci až do doby, kdy mu došlo předvolání. Na otázku, proč se rozhodl žalobce požádat o mezinárodní ochranu, odpověděl, že v Etiopii se lidé ztrácejí a umírají a začal se bát o svůj život. Kromě toho se v Belgii zúčastnil demonstrace, na které jej zachytila média a potkal tam M. G., s nímž má někde snímek. M. G. je prezident strany Oromo federalist congress, který byl druhý den po návratu do Etiopie zatčen z důvodu, že byl viděn s etiopským maratoncem z Ria. K tomuto tvrzení žalobce doložil fotografie z předmětné demonstrace, které jsou součástí správního spisu. Ve správním spisu jsou též založené zprávy o zemi původu žalobce, a to informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 101929/2017-LPTP ze dne 1. 6. 2017

týkající se účastí etiopanů na protivládních demonstracích v zahraničí, informace MZV ČR č. j. 118004/2016-LPTP ze dne 13. 12. 2016, zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 13. 4. 2016 o dodržování lidských práv v roce 2015, zpráva o zemi – Etiopie „Transformační index Bertelsmannovy nadace“ (BTI) 2016 ze dne 29. 2. 2016, výroční zpráva Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016, výroční zpráva Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016, zpráva International Crisis Group (ICG) nazvaná „Etiopie: vládnutí věřícím“ ze dne 22. 2. 2016 a informace MZV č. j. 110106/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014. Dále bylo ze správního spisu zjištěno, že tyto informační materiály týkající se země původu žalobce byly doplněny o informaci MZV ČR č. j. 113502/2017-LPTP ze dne 8. 9. 2017 pojednávající o návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu a po dlouhodobém pobytu v zahraničí do vlasti, výroční zprávu Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017, zprávu o dodržování lidských práv v roce 2016 MZV USA ze dne 3. 3. 2017, o výroční zprávu Amnesty International ze dne 22. 2. 2017 a o informaci MZV ČR č. j. 122467/2018-LPTP ze dne 13. 8. 2018 o postavení Amaharů v Etiopii.

5. Z obsahu správního spisu krajský soud dále zjistil, že dne 22. 6. 2018 provedl žalovaný s žalobcem doplňující pohovor, přičemž žalobce uvedl, že jeho manželka konvertovala ke křesťanství, za což mu jeho švagr nepřímě vyhrožuje, když je nyní jinde. Mělo se jednat o verbální výhrůžky, že ho dříve či později zabije nebo mu zapálí byt. Následně žalobce potvrdil, že v případě potíží by se mohl obrátit na policii. Ve vlasti byl zatčen jednou na přelomu let 2015/2016, přičemž hlavním důvodem měla být stávka taxikářů, do které se zapojil. Byl obviněn z účasti na stávce a musel zaplatit 10 000 birr, k čemuž mu byl uložen ručitel. Zadržen byl v roce 2015 týden a po zaplacení pokuty byl propuštěn. Jelikož měl ručitele, mohl dále pracovat jako taxikář. V důsledku toho nedostal však povolení jezdit do některých oblastí, aby tam mohl dopravit turisty. Dále uvedl, že v Etiopii je nejvíce sledováno ahmarské etnikum. Žalobce neměl ekonomické potíže, neboť si mohl vydělávat taxikářením nebo prodejem suvenýrů. V roce 2007 etiopského kalendáře poskytl svůj vůz k propagaci během voleb, kvůli tomu ho bezpečnostní složky zbily a rozbily mu přední sklo vozu. Dostal tři měsíce zákazu řízení a podmínku. Po třech měsících mohl znovu provozovat taxi, avšak nesměl vozit turisty mimo Addis Abebu až do odjezdu z vlasti. Zmíněné demonstrace se zúčastnil tak, že jeho auto bylo polepeno logy opozičních stran, distribuoval materiály a jako všichni používal i klakson. Této události se zúčastnil pouze jedenkrát a měla ji organizovat opoziční strana UDJ. Žalobce potvrdil, že UDJ je legální politická strana, v té době byla silná, avšak nyní téměř neexistuje a má pouze malou pobočku v USA. Kromě demonstrace v Belgii se veřejně jakkoliv neangažoval. Dodal, že předvolání k výsledku získal od policie po zaplacení pokuty 10 000 Birr, jelikož byl propuštěn s podmínkou, že může být kdykoliv zatčen. Po propuštění za ním přišla nejdříve bezpečnostní služba do práce a sdělila mu dvě možnosti a to vězení nebo opuštění vlasti. Do vlasti by se žalobce vrátil v případě odstranění vlády, dokud nebude vláda reprezentující společnost, nebude v zemi jistota.
6. Podle ust. § 12 zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o mezinárodní ochraně zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických

názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

7. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí i cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle odst. 2 téhož ustanovení, se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
8. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu, se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož opatření působící psychicky nátlak nebo jiná obdobná jednání, anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
9. Krajský soud považuje za nutné především zdůraznit, že napadené rozhodnutí mohl přezkoumat v mezích žalobních bodů tak, jak byly uvedeny v žalobě žalobce ze dne 28. 1. 2019 a jak mu to ukládá ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Žalobce rozhodnutí žalovaného napadl „v celém rozsahu výroku“, nicméně v další části žaloby uvedl důvody nesouhlasu toliko s neudělením azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. V žalobě se tedy vůbec nezmnínil o důvodech svého nesouhlasu s neudělením azylu podle ust. § 13 a § 14 zákona o azylu, respektive s neudělením doplňkové ochrany podle § 14b téhož zákona. Krajský soud proto nemohl v této části žalobu žalobce přezkoumávat, stejně tak jako nemohl přezkoumávat údajné porušení ust. § 3, § 2 odst. 4 § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť i v této části je žaloba zcela nekonkrétní a nepřezkoumatelná, omezena toliko na citaci těchto zákonných ustanovení.
10. Žalobce poukazoval na to, že splnil zákonné podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. V této souvislosti poukázal na to, že je prokazatelně členem opoziční strany UDJ, které pomáhal v šíření propagačních materiálů. Také se účastnil demonstrace taxikářů, byl jedním z jejich organizátorů, za což byl zatčen, zadržován a podroben výslechům a bití. Podle žalobce zcela zřejmé, „že mu na základě těchto činností může být připisován politický názor“. Jak vyplývá ze shora citovaného ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o mezinárodní ochraně zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu mj. pro zastávání určitých politických názorů v zemi původu. Pokud jde o žalobcovo členství ve straně UDJ, z jeho výpovědi vyplynulo, že byl toliko členem této opoziční politické strany a že se zúčastnil propagace v roce 2007 etiopského kalendáře. V té době byla tato strana legální a silná, takže se jí vláda

obávala. V doplňujícím pohovoru konaném dne 22. 6. 2018 žalobce uvedl, že nyní již tato strana v Etiopii téměř neexistuje a že funguje pouze malá pobočka v USA. Z pohovoru konaných s žalobcem ve správním řízení dále vyplynulo, že v souvislosti s členstvím v této opoziční straně nebyl nikterak postižen. Z uvedeného krajský soud dovozuje, že poukazované členství žalobce v uvedené politické straně není možno podřadit pod pojem pronásledování pro zastávání jeho politických názorů a že tedy nemůže jít o důvod, pro který by bylo možno mu udělit azyl podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Tímto důvodem nemůže být ani žalobcem připomínaná účast na demonstraci taxikářů, která měla být podle jeho tvrzení důvodem pro zatčení a která se týkala problémů řidičů a provozovatelů taxi služeb. Žalobce totiž při doplňujícím pohovoru 22. 6. 2018 vypověděl, že byl obviněn z účasti na této stávce a že následně musel zaplatit 10 000 birr a byl mu v této souvislosti uložen ručitel. Po zaplacení pokuty byl propuštěn, a protože měl ručitele, mohl i nadále pracovat jako taxikář. Jeho omezení spočívalo v tom, že nedostal povolení jezdit do některých oblastí, aby tam mohl dopravovat turisty, mohl však pokračovat v provozování taxi služby i přes toto teritoriální omezení a neměl nouzi o finanční prostředky. Ani účast na uvedené demonstraci a její následky rozhodně nenaplňuje pojem pronásledování podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu.

11. Porušení ust. § 14a zákona o azylu žalobce odůvodňoval tím, že by mu v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Obává se zatčení či případné fyzické likvidace kvůli své „*opoziční činnosti*“. Žalovaným proklamované změny ve vládním aparátu nemusí nutně znamenat změnu politického režimu a politické kultury vůbec. K tomuto žalobnímu bodu krajskému soudu nezbyvá než poukázat na to, co již uvedl výše, že se žalobce po své účasti na předmětné demonstraci taxikářů nějak politicky neangažoval, k jeho zadržení došlo pouze v souvislosti s tou demonstrací. Po zaplacení pokuty a stanovení ručitele byl žalobce propuštěn a mohl dále vykovávat, byť omezeně, své dosavadní povolání taxikáře. Stejně tak členství v politické straně, která na území země původu žalobce dnes již prakticky neexistuje, není možné dle názoru soudu dávat do souvislosti s hrozbou vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení či trestání žalobce v případě jeho návratu.
12. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud shledal žalobu žalobce jako nedůvodnou a v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle § 51 odst. 1 s.ř.s.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 5. listopadu 2019

JUDr. Petr Indráček
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje